

Mitä on geomedia?

Geomedia tarkoittaa paikkaan tai alueeseen sidottua maantieteellistä tietoa, jota voidaan sekä tulkita että tuottaa itse. Paikkatieto, jossa yhdistyvät sijainti- ja ominaisuustiedot on keskeinen geomedian muoto. Myös esimerkiksi kartat, tilastot ja diagrammit sekä monet valokuvat ja videot ovat geomediaa, sillä niistä voi nähdä jonkin paikan tai alueen ominaispiirteitä. Geomediaa on myös se tietoaaineisto, jonka pohjalta on luotu esimerkiksi jokin teemakartta.

Geomediataidot

Geomediaa syntyy ja tuotetaan laajasti koko yhteiskunnassa, ja sitä voi tuottaa kuka tahansa. Myös sinä luot geomediaa esimerkiksi julkaistessasi kuvan lomamatkalta tai tehdessäsi koulussa projektia jostain alueesta tai siihen liittyvästä ilmiöstä.

Kohtaamme geomediaa arjessa jatkuvasti esimerkiksi median välityksellä, mobiilisovelluksissa ja käyttäessämme sosiaalista mediaa. Siksi on tärkeä oppia tulkitsemaan ja lukemaan geomediaa monipuolisesti, mutta ennen kaikkea kriittisesti.

Lähteet ja lisätietoa:

Paikkaoppi

<https://www.paikkaoppi.fi/fi/paikkatieto/geomedia/>

CRITICAL hankkeen blogi

<https://educritical.fi/fi/2021/10/27/taidot-kayttaa-ja-kriittisesti-tulkita-geomediaa-ovat-tarkeit-maantieteen-opetuksessa/>

LUMA-keskus Suomi

<https://www.youtube.com/watch?v=7oPUYHaUMiQ>

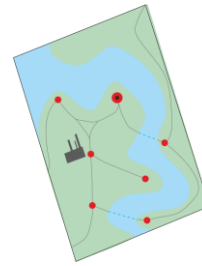
Laatijat:

Laura Hynynen & Petteri Muukkonen*

Geotieteiden ja maantieteen osasto, Helsingin yliopisto

* petteri.muukkonen@helsinki.fi

Esimerkkejä geomedian muodoista

Kartat:

Paperikartat, internetissä olevat karttakuvat sekä karttapalvelut

Sanomalehdet:

Uutiset, diagrammit, tilastot ja kuvat

TV:

Uutiset, elokuvat ja sarjat, dokumentit

Internet:

Videot, kuvat, suoratoistopalvelut, sosiaalisen median alustat

Tietokone:

Paikkatietoaaineistot ja –sovellukset (GIS), paikkatietoanalyysit

Matkapuhelin:

Sijaintia jakavat sovellukset, reittioppaat, sosiaalisen median päivitykset

Tämä materiaali on laadittu CRITICAL-tutkimushankkeessa (2020–2023), jota on tukenut Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN). Lisäksi tutkimusta on tukenut Opettajien akademia, Helsingin yliopisto. Tekstiä ja kuvia saa käyttää CC BY 4.0 -lisenssillä (vapaa käyttö- ja muokkaus oikeus, viittaa alkuperäiseen).